

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xestión e control de calidad

Materia	Xestión e control de calidad			
Código	V02G030V01911			
Titulación	Grao en Bioloxía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 4	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Bioloxía vexetal e ciencias do solo Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Gallardo Medina, Mercedes Pérez Ribas, Francisco Manuel			
Profesorado	Barreal Modroño, M. Esther Gallardo Medina, Mercedes Pérez Ribas, Francisco Manuel			
Correo-e	medina@uvigo.es frperez@icoiig.es			
Web				
Descripción xeral	Nesta materia preténdese que o alumno coñeza e comprenda os principios da xestión da calidade e do medio ambiente, á vez que coñeza as normas de organización e xestión eficaz dun laboratorio. Neste senso poderá adquirir competencias na aplicación da norma ISO 9000 de xestión da calidade, ISO 14000 de xestión do medioambiente e ISO 17025 para a xestión e competencia técnica dos laboratorios de ensaio e calibración.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuér e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Capacidade de lectura e análise de documentos científicos e de interpretar datos e informacións, extraendo o esencial do accesorio ou secundario, e de fundamentar debidamente as pertinentes conclusóns.
B3	Adquirir coñecementos xerais das materias básicas da bioloxía, tanto a nivel teórico como experimental, sen descartar unha maior especialización en materias que se orientan a un ámbito profesional concreto.
B4	Capacidade para manexar ferramentas experimentais, incluíndo a instrumentación científica e informática, que apoien a busca de solucións a problemas relacionados co coñecemento básico da bioloxía e con aqueles propios dun contexto laboral.
B7	Saber recompilar información sobre temas de interese de ámbito biolóxico, analizala e emitir xuízos críticos e razoados sobre estes, incluíndo cando sexa precisa a reflexión sobre aspectos sociais e/ou éticos relacionados coa temática.
B10	Desenvolver as capacidades analíticas e de abstracción, a intuición e o pensamento lóxico e rigoroso a través do estudo da bioloxía e as súas aplicacións.
B11	Saber comunicar a todo tipo de audiencias (especializadas ou non) de xeito claro e preciso coñecementos, metodoloxías, ideas, problemas e solucións relacionadas con distintos ámbitos da bioloxía.
B12	Capacidade para identificar as súas propias necesidades formativas no campo da bioloxía e en ámbitos laborais concretos, e de organizar a súa aprendizaxe cun alto grao de autonomía en calquera contexto.
C25	Obter información, desenvolver experimentos e interpretar os resultados

C27	Desenvolver e implantar sistemas de xestión e de control de calidade de procesos relacionados coa bioloxía
C29	Asesorar e peritar sobre aspectos científico-técnicos, éticos, legais e socio-económicos relacionados coa bioloxía
C30	Supervisar e asesorar sobre todos os aspectos relacionados co benestar dos seres vivos
C31	Coñecer e manexar instrumentación científico-técnica
C32	Capacidade para coñecer e manexar os conceptos e a terminoloxía propios ou específicos
C33	Capacidade para comprender a proxección social da bioloxía
D1	Desenvolver a capacidade de análise e síntese
D2	Adquirir a capacidade de organizar e planificar as tarefas e o tempo
D6	Saber buscar e interpretar información procedente de fontes diversas
D11	Adquirir un compromiso ético coa sociedade e a profesión
D13	Sensibilización polos temas medioambientais
D14	Adquirir habilidades nas relacións inter persoais
D16	Asumir un compromiso coa calidade
D18	Desenvolver a capacidade de negociación

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer as normas de xestión e de control de calidade de procesos, sistemas, en investigación, etc., relacionados coa bioloxía	A1 B3	C27 C32 C33	D1 D6 D13	D16
Comprender o concepto de sistemas de calidade e a súa aplicación. Manexar e aplicar os sistemas de calidade más importantes.	A1 A2	B3 C31	C27 D6 D13	D2 D16
Coñecer e estar familiarizado cos métodos de validación, calibración, cálculo de incertezas, ensaios de verificación, estándares de calidade e outros parámetros e sistemas de calidade	A2 B4	B2 C32	C31	D6 D13
Saber avaliar, verificar e acreditar a calidade	A2 A5	B4 B7 B11	C27 C30	D1 D2 D13 D14 D16 D18
Comprender a importancia e repercusión da implantación de sistemas de calidade no ámbito profesional e a nivel social	A4 B10	B10 C33	C27 D11 D13 D14 D16 D18	D11 D13 D14 D16 D18
Obter información, avaliar e interpretar resultados	A3 B7 B10	B2	C25	D2
Aplicar coñecementos de xestión da calidade para asesorar, supervisar e peritar sobre aspectos científico-técnicos, éticos, legais e socio-económicos relacionados coa bioloxía	A2 A3	B10 B12	C29	D2 D6 D11 D13 D14 D16 D18
Coñecer e manexar os conceptos, terminoloxía e instrumentación científico-técnica relativos á xestión da calidade.	A1 A4	B4 B11	C32	D6 D13 D16

Contidos

Tema	
Bloque 1.- Sistema de xestión da Calidade	Tema 1. A xestión da calidade: concepto e evolución histórica Tema 2. Deseño e implantación dun Sistema de Xestión da Calidade.
Bloque 2.- Modelos e normas para a xestión da calidade	Tema 3. Xestión da calidade. UNE-EN-ISO 9000 Tema 4. Xestión medioambiental: UNE-EN-ISO 14000. EMAS. Tema 5. Xestión da calidade no laboratorio: normas e técnicas. Norma UNE-EN ISO/IEC 17025: 2005
Bloque 3.- Ferramentas para a xestión da calidade	Tema 6. Ferramentas para a xestión da calidade. Tema 7. A mellora continua e a xestión participativa da calidade.

Seminarios e ABPs	Desenvolver en grupos pequenos un proxecto para unha empresa, organización ou institución sobre a posta en marcha dun sistema integrado de xestión da calidade e do medio ambiente, aplicando as normas ISO 9000 e ISO 14000.
-------------------	---

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	2	0	2
Sesión maxistral	18	0	18
Proxectos	25	62.5	87.5
Foros de discusión	2	0	2
Probas de tipo test	1	19.5	20.5
Traballos e proxectos	2	18	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descripción
Actividades introductorias	Presentación da guía docente da materia, a planificación, o profesorado, as actividades e a avaliación.
Sesión maxistral	Exposición por parte dos profesores dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante
Proxectos	Realización de actividades que permiten a integración dos coñecementos teóricos, as ferramentas da xestión e as normas e modelos formais de xestión da calidade. Os alumnos, traballando en grupos pequenos, deberán desenvolver un proxecto integrado sobre a aplicación dos sistemas de xestión da calidade e do medio ambiente, utilizando como ferramenta as normas ISO 9000 e ISO 14000. Con iso perséguense que o alumno adestre, entre outras, as capacidades de análises e sínteses, de aprendizaxe en cooperación, de organización, procura de información, comunicación e de fortalecemento das relacións persoais.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna presencial na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional con profesionais de reputado prestixio que desenvolvan a súa actividade laboral principal no ámbito da calidade.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	O alumno poderá formular as dúbdidas xurdidas nas sesións maxistras a través do correo electrónico. Doutra banda, cada profesor establece unha reserva de 6 horas semanais de titoría, para a atención dos alumnos que o soliciten. O horario destas titorías dáse a coñecer polo coordinador da Materia, pero ademais estará a disposición dos estudiantes tanto no espazo da Materia na plataforma virtual TEMA como na páxina web da Facultade.
Proxectos	Nestas actividades o docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado e axudalo a realizar con éxito o proxecto planificado. Para iso, realizarase un seguimento efectivo enfocado nos equipos configurados para levalo a cabo. Así mesmo dispoñerese na Plataforma Tema de todo o material coas presentacións das clases de teoría, proxectos previos, normativas e outros documentos útiles para a realización do proxecto. Doutra banda, o estudiante tamén poderá resolver as súas dúbdidas de forma individualizada nas horas destinadas a titorías, que como se indicou no apartado anterior comunicaranse a través do coordinador da materia e estarán dispoñibles no espazo da Materia na plataforma TEMA, así como na páxina web da Facultade.

Avaliación		Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Probas de tipo test	Probas para avaliação das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.		30 A5	A1 B3 B7 B10 B12	B2 C30 C31 C32 C33	C29 D6 D11 D13 D16	D1

Traballos e proxectos	Os estudantes, en grupo, presentarán de forma escrita e oral o resultado obtido da Aprendizaxe Baseada en Proxectos levado a cabo nos seminarios.	70	A2 A3 A4 A5	B2 B4 B7 B10	C25 C27 C29 C30	D1 D2 D6 D11 D13 D14 D16
	Se levará a cabo en grupos pequenos mediante a presentación oral e escrita do ABP.				B11 B12	C31 C32
	Os alumnos participarán mediante co-avaliación do traballo dos seus compañeiros.				C33	D18

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder realizar o exame teórico é necesario asistir ao 100% dos seminarios.

Para aprobar a materia é necesario obter unha cualificación de 5. Ademais, para superar a materia será imprescindible obter, polo menos, unha cualificación do 40% en cada unha das probas: en concreto 1.2 puntos (sobre un máximo de 3) no exame tipo test e de 2.8 (sobre un máximo de 7) no Proxecto. En caso de obter unha cualificación menor á indicada, esa parte quedará suspensa ata a nova convocatoria de Xullo. Non se gardará cualificación algúns para o curso seguinte.

En caso de non superar o Proxecto, deberase corrixir o incorrecto, completar o incompleto, ... en función dos comentarios da avaliación ou mesmo repetilo enteiro, no seu caso.

Horario da materia: as clases levaránse a cabo durante o primeiro semestre en horario de mañá. O horario concreto de cada unha das actividades programadas é o aprobado en Xunta de Facultade e figura na seguinte ligazón:
http://bioloxia.uvigo.es/docs/docencia/horarios/hor_4grado_1sem1617.pdf

Probas de avaliação: As datas de presentación do traballo e do exame tipo test son as aprobadas en Xunta de Facultade: 16 e 17 de xaneiro de 2017. Tamén están dispoñibles na web da facultade na seguinte ligazón:
http://bioloxia.uvigo.es/docs/docencia/examenes/exames_grado_2016-17.pdf

Bibliografía. Fontes de información

- Camisón C, **Gestión de la calidad: conceptos, enfoques, modelos y sistemas**, 2006,
- Cuatrecasas L, **Gestión integral de la calidad. Implementación, control y certificación.**, 2010,
- López Lemos, Paloma, **Como documentar un sistema de Gestión de calidad según ISO 9001:2015**, 2015,
- Vilar Barrio JF, **Las Siete nuevas herramientas para la mejora de la calidad**, 1998,
- Cláver Cortés E, **Gestión de la calidad y gestión medioambiental**, 2011,
- López Lemos, Paloma, **Novedades ISO 9001:2015**, 2015,
- Varios autores, **Herramientas para la Calidad**, 2004,
- Woodside G, **Auditoría de sistemas de gestión ambiental: introducción a la norma ISO 14001**, 2001,
- Granero J. y Ferrado M, **Cómo implantar un sistema de gestión ambiental según la norma ISO 14001:2004**, 2011,
- Seoáñez Calvo M & Angulo Aguado L, **Manual de gestión medioambiental de la empresa: sistemas de gestión medioambiental, auditorías medioambientales, evaluaciones de impacto ambiental y otras estrategias**, 1999,
- Rubio Romero JC, **Gestión de la prevención de riesgos laborales: OHSAS 18001 - Directrices OIT para su integración con calidad y medioambiente**, 2002,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Prácticas externas/V02G030V01981
- Redacción e ejecución de proxectos/V02G030V01801
- Traballo de Fin de Grao/V02G030V01991

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Análise e diagnóstico agroalimentario/V02G030V01901
- Análise e diagnóstico clínico/V02G030V01903
- Análise e diagnóstico medioambiental/V02G030V01902
- Biodiversidade: Xestión e conservación/V02G030V01905
- Contaminación/V02G030V01906
- Avaliación de impacto ambiental/V02G030V01904
- Xestión e conservación de espazos/V02G030V01910
- Producción animal/V02G030V01907
- Producción microbiana/V02G030V01908
- Producción vexetal/V02G030V01909

